

# Stymulacja zmysłów i integracja sensoryczna w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                                                                               |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Stymulacja zmysłów i integracja sensoryczna w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu |
| Kod przedmiotu      | 05.6-WP-ETA-SZISA                                                                             |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a>                                                      |
| Kierunek            | Pedagogika specjalna - edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu             |
| Profil              | ogólnoakademicki                                                                              |
| Rodzaj studiów      | podyplomowe                                                                                   |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2021/2022                                                                      |

| Informacje o przedmiocie        |                    |
|---------------------------------|--------------------|
| Semestr                         | 1                  |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 2                  |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy        |
| Język nauczania                 | polski             |
| Sylabus opracował               | • dr Tomasz Fetzki |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Ćwiczenia   | -                                       | -                                      | 20<br>(w tym jako e-learning)              | 1,33<br>(w tym jako e-learning)           | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Ukazanie deficytów w obszarze przetwarzania sensorycznego u osób z autystycznego spektrum zaburzeń. Uświadomienie studentom w jaki sposób nieprawidłowy odbiór i przetwarzanie bodźców sensorycznych wpływa na funkcjonowanie osób ze spektrum zaburzeń autystycznych. Dokonanie charakterystyki metod i technik stymulacji polisensorycznej oraz ukazanie możliwości ich zastosowania w różnych środowiskach funkcjonowania osób z autystycznego spektrum zaburzeń.

## Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza na temat funkcjonowania osób ze spektrum autyzmu.

## Zakres tematyczny

ĆWICZENIA:  
1) Analiza trudności w obszarze odbioru i przetwarzania bodźców sensorycznych u osób z autystycznego spektrum zaburzeń. 2) Nadwrażliwość i niedowrażliwość sensoryczna oraz ich wpływ na zachowanie i funkcjonowanie człowieka. 3) Zaburzenia sensoryczne a budowanie tożsamości. 4) Wpływ zaburzeń sensorycznych na występowanie zachowań trudnych. 5) Diagnoza procesów integracji sensorycznej. 6) Wykorzystanie metody integracji sensorycznej w procesie terapii osób z autystycznego spektrum zaburzeń.

## Metody kształcenia

Ćwiczenia: dyskusja, pokaz, metoda projektu, ćwiczenie praktyczne

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu | Symbole efektów | Metody weryfikacji | Forma zajęć |
|-------------|-----------------|--------------------|-------------|
|-------------|-----------------|--------------------|-------------|

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Symbole efektów           | Metodyweryfikacji | Forma zajęć |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------------------|-------------|
| E.1A.W2. psychologiczno-pedagogiczne podstawy wiedzy o zaburzeniach ze spektrum autyzmu i działaniach profilaktyczno-wspomagających; podstawy neuropsychologii; zagadnienie zaburzeń ze spektrum autyzmu w kontekście innych zaburzeń neurorozwojowych, w tym afazji, mózgowego porażenia dziecięcego i ADHD; charakterystykę psychologiczną osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych okresach rozwojowych; wczesne symptomy autyzmu; znaczenie środowiska fizycznego, stymulacji i integracji sensorycznej w autyzmie; specyfikę funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego w zaburzeniach ze spektrum autyzmu; zagadnienie mowy, języka i komunikacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; zasady diagnozy psychopedagogicznej uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym profile funkcjonalne; metody i narzędzia diagnostyczne, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowego „złotego standardu diagnostycznego” ADI-R (Autism Diagnostic Interview-Revised) i ADOS (Autism Diagnostic Observation Schedule); metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; metody psychologiczno- -pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice), w tym ESDM (The Early Start Denver Model); zasady korekcji zachowań i metody rozwiązywania problemów wychowawczych u dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; różne podejścia do edukacji i terapii dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym modele edukacyjno-terapeutyczne, wybrane metody i formy pracy i terapii; zagadnienia pracy z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcia terapeutycznego i pomocy psychospołecznej rodzinie, wsparcia osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu; problematykę zatrudnienia dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.                                                    | • <a href="#">ETA_W03</a> | • praca pisemna   | • Ćwiczenia |
| E.1A.U2. analizować psychologiczno-pedagogiczne podstawy wiedzy o zaburzeniach ze spektrum autyzmu i działaniach profilaktyczno-wspomagających; analizować podstawy neuropsychologii; określać zaburzenia ze spektrum autyzmu i inne zaburzenia neurorozwojowe, w tym afazję, mózgowie porażenie dziecięce i ADHD; dokonywać charakterystyki psychologicznej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych okresach rozwojowych; rozpoznawać wczesne symptomy autyzmu; określać środowisko fizyczne, stymulację i integrację sensoryczną w autyzmie; analizować specyfikę funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego w zaburzeniach ze spektrum autyzmu; analizować mowę, język i komunikację osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; realizować diagnozę psychopedagogiczną uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym profile funkcjonalne; stosować metody i narzędzia diagnostyczne, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowego „złotego standardu diagnostycznego” ADI-R (Autism Diagnostic Interview-Revised) i ADOS (Autism Diagnostic Observation Schedule); stosować metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); określać rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; analizować metody psychologiczno- -pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice), w t ym E SDM ( The Early Start Denver Model); rozwiązywać problemy wychowawcze i stosować korekcję zachowania u dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz prezentować różne podejścia do edukacji i terapii tych dzieci i uczniów; opisać modele edukacyjno-terapeutyczne, wybrane metody i formy pracy i terapii; planować i realizować pracę z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczną rodzinie; określać i realizować wsparcie osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu oraz określać problemy zatrudnienia tych osób. | • <a href="#">ETA_U03</a> | • praca pisemna   | • Ćwiczenia |
| E.1A.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym; E.1A.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | • <a href="#">ETA_K02</a> | • praca pisemna   | • Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

Zaliczenie z ćwiczeń: praca pisemna (na podstawie diagnozy procesów integracji sensorycznej opracowanie ćwiczeń stymulacyjnych oraz dostosowanie środowiska do potrzeb i ograniczeń osoby ze spektrum autyzmu wynikających z zaburzeń sensorycznych).

## Literatura podstawowa

1. Ayres A J., Okuniewski J., Dziecko a integracja sensoryczna, Warszawa 2015.
2. Kranowitz C S., Nie – zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego – diagnoza i postępowanie, Gdańsk 2012.
3. Przyrowski Z., Integracja sensoryczna. Wprowadzenie do teorii, diagnozy i terapii, Warszawa 2012.
4. Sher B., Gry i zabawy we wczesnej interwencji. Ćwiczenia dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i przetwarzania sensorycznego, Gdańsk 2013.
5. Sacs O., Mężczyzna który pomylił swoją żonę z kapeluszem, Warszawa 2008.

## Literatura uzupełniająca

1. Koomar J., Kranowitz C S., Integracja sensoryczna – odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczycieli, Gdańsk 2014.
2. Miller L. J., Dzieci w świecie doznań. Jak pomóc dzieciom z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego, Gdańsk 2014.
3. Wagh K., Borkowska M., Integracja sensoryczna na co dzień, Warszawa 2010.
4. Kranowitz C S., Nie – zgrane dziecko w świecie gier i zabaw, Gdańsk 2012.
5. Przyrowski Z., Kwestionariusz rozwoju sensomotorycznego, Warszawa 2013.

## Uwagi

